

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינ'ס משלים

מעשה מ'קאפצין פאשא' (המשך)

והנה הישראֵל הנ"ל לא ידע כלל מהנֵס שנגעשה לו, למחר חזר וּבָא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ. וּכְשָׂרָאָה אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ תָּמָה מְאֹד, וְאָמַר לוֹ הַעוֹד לֹא מִסְרַתְּ הַמִּכְתָּב שֶׁנִּתְּתִי בְיָדְךָ לְהַאֲשִׁיחַ שֶׁנִּשְׁלַח אֵלָיו. הַשִּׁיב לוֹ: אֲדוֹנָי הַמֶּלֶךְ אֵת מִכְתָּבְךָ מִסְרַתִּי לְקַאפֶּצִין פֶּאֶשָׂא הַנַּ"ל, שֶׁהוּא יְמַסְרֵהוּ לְהַאֲשִׁיחַ, יַעַן כִּי הִזְמִין לִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִצּוֹת חַתוּף, וְדַרְכֵי לְבָלִי לְהַנִּיחַ אֵת הַמִּצְוָה הַזֹּאת. אֲזַ הַבֵּין הַמֶּלֶךְ הֲלֹא דָבָר הוּא שִׁישְׁרֵף זֶה הַפֶּאֶשָׂא שֶׁהִלְשִׁין עָלָיו לְפָנָיו. וְשָׂאֵל הַמֶּלֶךְ תַּכְף אֵת הַאֲשִׁיחַ: מַה זֶה שֶׁאַתָּה אוֹחֵז מִטְּפַחַת עִם בְּשָׂמִים נֶגֶד פִּיךָ בַּעַת שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר עִמִּי. הַשִּׁיב לוֹ שֶׁהַפֶּאֶשָׂא נִתֵּן לוֹ עֲצָה הַזֹּאת, כִּי אָמַר לִי שֶׁשָּׁמַע מִמֶּנּוּ שֶׁאֵינְךָ יְכוּל לְסַבֵּל רִיחַ פִּי. אֲזַ סִפֵּר לוֹ הַמֶּלֶךְ אֵיךְ שֶׁהַפֶּאֶשָׂא הִלְשִׁין עָלָיו לְפָנָיו שֶׁאַמְרַתְּ לוֹ שֶׁאֵינְךָ יְכוּל לְסַבֵּל רִיחַ פִּי, וְעַל כֵּן תֹּאחֲז מִטְּפַחַת עִם בְּשָׂמִים שֶׁלֹּא תִרְגִּישׁ רִיחַ רַע מִפִּי.

וַיִּסְפֵּר לוֹ הַמֶּלֶךְ מַה שֶׁהָיָה כְּתוּב בְּהַמִּכְתָּב שֶׁנִּתֵּן לוֹ, וַיֹּאמֶר לוֹ: "עַתָּה אֲנִי יוֹדַע אֲשֶׁר יֵשׁ אֱלֹקִים שְׁלִיט בְּאַרְץ אֲשֶׁר מֵצִיל יְדִידָיו מִכָּל רַע, וְלֹהֵפֶאֶשָׂא הַנַּ"ל כֹּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת בָּךְ, כֵּן נַעֲשֶׂה לוֹ, וַיִּשָּׁב לוֹ ה' גְּמוּלוֹ בְּרֵאשׁוֹ". וּמֵאֵז וְהִלָּאָה נִתְגַּדֵּל בְּחַיִּיבוֹתוֹ בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ יוֹתֵר מִכָּל הַשְּׂרִים אֲשֶׁר אֵתוֹ, וְהָיָה חָשׁוּב וַיִּקָּר בְּעֵינָיו מְאֹד מְאֹד:

והנה זה האיש ישראֵל הנ"ל, היה מחזיק מאד במצוה למול את ילדי בני ישראל, ובכל עת שכבדו אותו במצות חתוף, לא פנה אל שום מניעה שהיה לו כי המצוה היתה יקרה בעיניו מאד. ואז באותו היום שהיה צריך לנסע למסר המכתב מהמלך למקום שנגשלח, וה' אשר חפץ להציל ידידו הנאמן, סבב שבא אחד מכפר אחד וכבדו שישע עמו להכפר למול את בנו. ומחמת כי דרכו היה לבלי להניח את המצוה הזאת בשום אופן, התחיל לחשב מה אעשה לצווי המלך בדבר מכתבו. וסבב ה' שבא לנגדו הפאשא הנ"ל. ויספר להפאשא שהיה אצל המלך, והמלך מסר לו מכתב שימסרהו להאיש שנגשלח לו, והיום הזמין לו ה' מצות חתוף, ודרכי לבלי להניח את המצוה הזאת בשום אופן, על כן אני מבקש ממך שתקח את המכתב ותוליך אותו למקום שנגשלח.

והנה הפאשא הנ"ל שמח מאד, כי עתה יוכל להלשין עליו עוד לפני המלך, כי לא עשה צווי המלך. ויקח הפאשא המכתב מידו ומסרו לזה האיש שנגשלח אליו. וזה היה ממנה לשרף החיבי מיתות של המלך, ותכף חטף את הפאשא הנ"ל ויזרק אותו לתוף כבשן האש ונשרף, כאשר מגיע לו משפטו על פי ה' מדה כנגד מדה.

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ב' - ממלך וקיסר (6)

שספרה רבנו נחמן מברסלב זיע"א

אחר־כֵּן ראו (בני המדינה) שֶהֵבֶן מֶלֶךְ, שֶהוּא מֶלֶךְ שֶלָהֶם, אֵינְנוּ. וְשָׁלוֹ: הֵיכֵן הוּא מִלְכָנוּ? וְסָפְרוּ לָהֶם כָּל הַמַּעֲשֵׂה, אֵיךְ שֶכָּבַר מֵת, וְשֶכָּבַר קָבְלוּ לָהֶם מֶלֶךְ זֶה, שֶבָא עִמָּהֶם, וְשִׁמְחוּ מְאֹד עַל שֶבָא לָהֶם מֶלֶךְ חֲדָשׁ.

והמלך (הֵינּוּ בֵּת הַקֵּיסָר הַנִּל, שֶהֵיָא נַעֲשִׂית עִתָּה מֶלֶךְ, כִּנִּל) צִוָּה לְהַכְרִיז בְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה, שֶכָּל מִי שֶנִּמְצָא בְּכָל מְקוֹם שֶהוּא, גֵּר אוֹ אוֹרֵחַ וּבוֹרֵחַ וּמְגֹרֵשׁ, שֶכָּלֶם יָבוֹאוּ עַל הַחֲתָנָה שְׁלוֹ, אִישׁ מֵהֶם לֹא יִהְיֶה נֶעְדָּר, וְיִקָּבְלוּ מִתְּנוּת גְּדוּלוֹת,

וצוה (הַמֶּלֶךְ הַנִּל, הֵינּוּ בֵּת הַקֵּיסָר) שֶיַּעֲשׂוּ סָבִיב סָבִיב כָּל הָעִיר מַעֲיָנוֹת, כִּדִּי שֶכְשֶׁאֶחָד יִרְצֶה לְשִׁתּוֹת לֹא יִצְטָרֵךְ לִילֵךְ וּלְשִׁתּוֹת, רַק כָּל אֶחָד יִמְצָא מַעֲיָן אֶצְלוֹ.

וצוה (הַמֶּלֶךְ הַנִּל, הֵינּוּ בֵּת הַקֵּיסָר) לְצִיר צוֹרְתוֹ אֶצֶל כָּל מַעֲיָן וּמַעֲיָן, וְשֶיַּעֲמִדוּ שׁוֹמְרִים וְיִשְׁמְרוּ בָאֵם שֶיָּבֹא אֶחָד וְיִסְתַּכֵּל בִּיּוֹתֵר עַל הַצּוֹרֵה וְיַעֲשֶׂה רַע פָּנִים (הֵינּוּ שֶיַּשְׁתַּנֶּה פָּנָיו

וְהוּטֵב בְּעֵינֵי הַשָּׂרִי מְלוֹכָה מְאֹד, שֶהַמְלָכָה שֶלָהֶם תִּשָּׂא אֶת הַדּוֹקטוֹר, מַחֲמַת גְּדֹל חֲכָמָתוֹ שֶרָאוּ בּוֹ. (כִּי הַשָּׂרִי מְלוֹכָה שֶל בֶּן הַמֶּלֶךְ הַנִּל, שֶנֶּזְכַּר וְנִמְת, סָבְרוּ שֶהֵבֶת קֵיסָר עִם הַשִּׁירוֹת הַנִּל הֵם זְכָרִים, כִּי הֵיוּ מְלַבְּשִׁים בְּמַלְבוּשֵׁי זְכָרִים כִּנִּל. עַל כֵּן רָצוּ שֶהַמְלָכָה שֶלָהֶם, שֶהֵיָא אִשְׁתּ בֶּן הַמֶּלֶךְ שָׂמַת, תִּשָּׂא אֶת הַדּוֹקטוֹר, שֶהֵיָא בְּאֵמַת הֵבֶת קֵיסָר, שֶהֵיָו סְבוּרִים שֶהֵיָא דּוֹקטוֹר, מַחֲמַת שֶיִּדְעָה בְּחֲכָמָתָה שֶנֶּזְכַּר הַמֶּלֶךְ שֶל בֶּן הַמֶּלֶךְ שֶנֶּזְכַּר, כִּנִּל) וְשֶיָּהִיָה הוּא מֶלֶךְ שֶלָהֶם, וְאֵת הַמֶּלֶךְ שֶלָהֶם (הֵינּוּ הַמֶּלֶךְ הַזָּקֵן הַנִּל) הַרְגוּ, (כִּל זֶה הֵיָו רּוֹצִים מְאֹד הַשָּׂרִי מְלוֹכָה הַנִּל)

אֵךְ שֶלֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְדַבֵּר דְּבַר כְּזֶה אֶל הַמְלָכָה, שֶהֵיָא תִשָּׂא דּוֹקטוֹר. גַּם לְהַמְלָכָה הוּטֵב גַּם־כֵּן מְאֹד שֶתִּשָּׂא אֶת הַדּוֹקטוֹר, אֵךְ שֶהֵיָתָה מִתְיָרָאָה מִן הַמְדִינָה, פֶּן לֹא יִתְרַצוּ שֶיָּהִיָה הוּא מֶלֶךְ, וְהַסְכִּימוּ לַעֲשׂוֹת מַשְׁתָּאוֹת כִּדִּי שֶעַל הַמַּשְׁתָּה בְשַׁעַת חֲדוּהָ יוֹכְלוּ לְדַבֵּר מִזֶּה. וְהֵיָו עוֹשִׁין מַשְׁתָּה אֶצֶל כָּל אֶחָד בְּיוֹמוֹ. כְּשֶהֵגִיעַ יוֹם מַשְׁתָּה שֶל הַדּוֹקטוֹר (הֵינּוּ הֵבֶת קֵיסָר), נִתַּן לָהֶם מִיָּין שְׁלוֹ הַנִּל וְנִשְׁתַּכְּרוּ. בְשַׁעַת חֲדוּהָ אָמְרוּ הַשָּׂרִים: מַה יָּפָה הָיָה שֶהַמְלָכָה תִשָּׂא אֶת הַדּוֹקטוֹר. וְאָמַר הַדּוֹקטוֹר. יָפָה מְאֹד הָיָה, רַק אִם הֵיָו מְדַבְּרִים זֹאת בְּלִתי פֶּה שְׁתוּי (הֵינּוּ שֶלֹא בְשַׁעַת שְׂכָרוֹת).

נַעֲנִית הַמְלָכָה גַם־כֵּן וְאָמְרָה: מַה יָּפָה הָיָה שֶהֵיָא תִשָּׂא אֶת הַדּוֹקטוֹר, רַק שֶהַמְדִינָה תִסְכִּים עַל זֶה. הַשִּׁיב שְׁנִית הַדּוֹקטוֹר (הֵינּוּ בֵּת הַקֵּיסָר): יָפָה מְאֹד הָיָה, רַק אִם הֵיָו מְדַבְּרִים זֹאת בְּלִתי פֶּה שְׁתוּי. אַחֲרֵי־כֵן כְּשֶהֵקִיצוּ מִשְׂכָּרוֹתָם, נִזְכְּרוּ הַשָּׂרִים מַה שֶּׁאָמְרוּ וְנִתְבַּיְשׁוּ בַעֲצָמָן מִהַמְלָכָה, שֶאָמְרוּ דְּבַר כְּזֶה, אֵךְ הִלָּא הֵיָא גַם־כֵּן בַּעֲצָמָה אָמְרָה זֹאת, וְהֵיָא גַם־כֵּן נִתְבַּיְשָׁה מִפְּנֵיהֶם, אֵךְ הִלָּא גַם הֵם אָמְרוּ זֹאת.

וְהַתְחִילוּ לְדַבֵּר מִזֶּה וְנִסְכַּם בֵּינֵיהֶם־כֵּן, וְנִתְחַתְּנָה הֵיָא עִם הַדּוֹקטוֹר (וְכִנִּל הֵינּוּ עִם בֵּת הַקֵּיסָר, שֶסָבְרוּ שֶהֵיָא דּוֹקטוֹר, כִּנִּל) וְהִלְכוּ לְמְדִינָתָם. וְכִשְׂרָאוּ בְּנֵי הַמְדִינָה שֶהֵם בָּאִים, שֶמְחָחוּ מְאֹד, כִּי זֶה זְמַן רַב שֶהִלֵּךְ הֵבֶן מֶלֶךְ, וְלֹא יָדְעוּ הֵיכֵן הוּא, וְהַמֶּלֶךְ הַזָּקֵן כָּבַר מֵת בְּטָרָם בִּיאָתָם.

כמו מי שמביט היטב על איזה דבר ומשתומם ומצטער) אַזי יתפסו אותו בתפיסה. וכן עשו.

ובאו אלו השלושה הנ"ל, דהינו בן המלך הראשון, שהוא החתן האמת של בת הקיסר הזאת (שהיא המלך עכשו, כנ"ל) ובן הסוחר הנ"ל (שגרשו אביו מחמת הבת הקיסר הזאת, שברחה עם הספינה עם כל הסחורה, כנ"ל) והמלך שהעבירוהו (גם כן על-ידה, כי ברחו ממנו עם האחד עשר שרות, כנ"ל)

וכל אחד מאלו השלושה הכיר שזה צורתה, והסתכלו ונזכרו ונצטערו (הינו שבאו אצל המעינות הנ"ל וראו צורתה, שהיתה מצירת שם, והכירו אותה, והיו מסתכלים ביותר וכו') ותפסו אותם בתפיסה.

בשעת חתונה צוה המלך (הינו הבת הקיסר) שייבאו השבויים לפניו. והביאו השלושה הנ"ל והכירה אותם, והם לא הכירוהו, מחמת שמלבשת כמו איש.

ענתה הבת קיסר ואמרה: אתה מלך (הינו המלך שהעבירוהו הנ"ל, שהוא אחד משלושת השבויים הנ"ל). אותך העבירו בשביל האחד עשר בנות שרים שנאבדו. הרי לך הבנות שרים. שוב למדינתך ולמלכותך (כי האחד עשר בנות שרים היו עמה כאן, כנ"ל).

אתה סוחר (הינו בתחלה דברה להמלך שהעבירוהו הנ"ל. עכשו חזרה פניה ודברה עם הסוחר, הינו עם בן הסוחר הנ"ל). אותך גרש אביך בשביל הספינה עם סחורה שנאבדה ממך (כנ"ל). הרי לך הספינה שלך עם כל הסחורה, ועל שנשתהא המעות כל כך יש לך עתה עשירות בספינה בכפלי כפלים ממה שהיה, (כי הספינה בעצמה עם כל הסחורה של בן הסוחר, שהיא ברחו עמה כנ"ל, עדין היה אצלה בשלמות, כנ"ל, ונוסף לזה היה בספינה כל העשירות שלקחה אצל הגזלנים הנ"ל, שהיה עשירות מפלג מאד, כפלי כפלים, כנ"ל)

ואתה בן מלך (הינו החתן שלה באמת)

נלכה ונסעה. ושבנו לביתם.

ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

שאלות לחידודא

בחן 38א:

מעשה ב' ממלך וקיסר (6)

- ד. מה אמרה הבת קיסר למלך בחתונה?
 הרי לך הספינה עם כל הסחורה בכפלי כפליים
 נלכה ונסעה
 שוב למדינתך עם האחת עשר בנות השרים
- ה. מה אמרה הבת קיסר לסוחר בחתונה?
 הרי לך הספינה עם כל הסחורה בכפלי כפליים
 שוב למדינתך עם האחת עשר בנות השרים
 נלכה ונסעה
- ו. מה אמרה הבת קיסר לבן המלך בחתונה?
 שוב למדינתך עם האחת עשר בנות השרים
 הרי לך הספינה עם כל הסחורה בכפלי כפליים
 נלכה ונסעה

- א. את מי צוה המלך (הבת קיסר) שיבוא לחתונה שלו?
 גר, ואורח
 גר ואורח ובורח
 גר ואורח ובורח ומגורש, כולם יבואו
- ב. את מי תפסו בתפיסה?
 המלך שבנה פלטין על הים
 המלך שבנה פלטין על הים, ובן הסוחר
 המלך שבנה פלטין על הים, ובן הסוחר, בן המלך
- ג. וכל אחד מהשלושה הכיר שזה צורתה... מה הסדר הנכון?
 והסתכלו ונצטערו ונזכרו
 ונזכרו והסתכלו ונצטערו
 והסתכלו ונזכרו ונצטערו

ואתה בן המלך נלכה ונסעה ושוב לביתם - בהצלחה גדולה

ז. היכן עוד כתוב בספרי רבינו הק' "איש לא יהיה נעדר" ועל איזה ענין אמר רבינו זאת שם?

ח. מה הקשר בין הציורים אלו, למעשה שספר רבינו הק' - שלמדנו השבוע?

דעם רבינ'ס
אעסיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה שמיררים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: דעם רבינ'ס ליכט 02-5-3333-72 * לקבלת הגליון באימיל - m025345040@gmail.com